

Laavalamppu

Tarvikkeet

- Etikka
- Ruokaöljy
- Leivinsooda
- Elintarvikeväri (ei välttämätön, mutta laavalampusta tulee näyttävämpi ja kauniimpi)
- Pilttipurkki tai juomalasi

Työn suoritus

Katso video: <https://youtu.be/SxAvnKutz2Y>

Kirjoita ensin videon pohjalta työohje eli mitä aineita tarvitset omatekoiseen laavalamppuun.

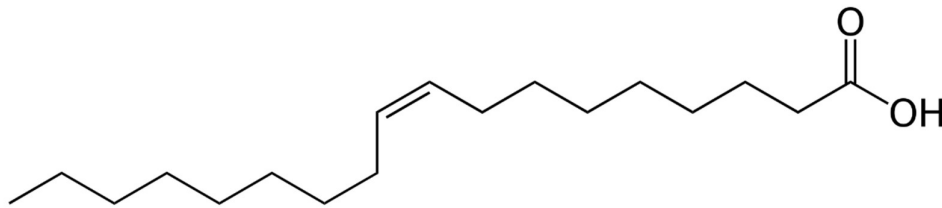
Valmista sitten ”laavalamppu” ja ota siitä kuva

Tee havaintoja laavalampusta. (Kuvaile niin kuin samalla kurssilla olevalle kaverillesi, joka ei näe tätä, ja jonka pitää piirtää kuvan näkemästäsi)

Kysymyksiä

1. Ovatko vesi, etikka (etaanihappo) ja ruokaöljy poolisia vaiko poolittomia aineita? Alla on oleiinihapon kaava. Ruokaöljystä 60 % on oleiinihappoa, mutta voit olettaa tässä, että öljy koostuu pääasiassa oleiinihaposta.

2. Selitä sidosten avulla miksi vesi ja etikka sekä elintarvikeväri liukenevat toisiinsa, mutta eivät ruokaöljyyn.
3. Mikä saa laavalampun toimimaan? Jos osaat, niin voit kirjoittaa myös reaktioyhtälön.
4. Miksi tähän ”laavalamppuun” ei saa laittaa tiivistä kantta päälle?
5. Miksi ilmiö kestää vain rajoitetun ajan?